

Moje disertační práce je věnována Gorgiovi z Leontín a jeho přítomnosti v Platónových dialozích, jeho vlivu na vývoj Platónova myšlení a významu pro (nejen) platónskou filosofii. Práce sestává z jedné přípravné a ze dvou hlavních částí.

Přípravná část nejprve přehodnocuje běžný výklad Platónova pohledu na Gorgiovu rétoriku a následně předkládá podrobnou analýzu Platónova pohledu na sofisty. Ten je konfrontován s dobovým pojmem sofistés, Platónem částečně přijímaným. Dále je ovšem identifikováno typicky terminologické užití pojmu, velmi dobře odpovídající naukám tzv. historických sofistů, zejména Prótagory. Prakticky vůbec ovšem termín nesouhlasí s naukou historického Gorgii, což odpovídá i doloženému Gorgiovu nesouhlasu s tím aby byl mezi tzv. sofisty počítán. Přípravný díl se uzavírá výraznou odlišností obrazu Gorgii a sofistů u Platóna. První díl nejprve krátce rekapituluje výsledky mé diplomové práce, tedy rekonstrukci Gorgiovy filosofie nebytí. Na jejím základě nyní podávám podrobnou interpretaci Gorgiovy Heleny a předkládám návrh komplexní rekonstrukce tragické nauky o logu, tedy gorgiánské rétorické filosofie. Rekonstrukce je potvrzena identifikací této nauky u Ískokrata.

Druhý díl představuje vrchol celé práce a je věnován zkoumání Platónova vyrovnání s dobově velmi vlivnou a dle předchozí rekonstrukce i filosoficky dobře fundovanou gorgiánskou rétorikou. Nejprve je proveden důkladný rozbor dialogu Gorgiás, jenž zásadně mění dosavadní hodnocení významu Gorgii pro Platóna. Gorgiás a jeho různě závislí žáci jsou totiž představeni jako zásadní alternativa vůči sókratovské filosofii. Platón ve snaze o překonání této odlišně založené filosofické posice opouští Sókratovu elenktickou filosofii nevědění a buduje pozitivní nauku. Proti gorgiánskému perspektivismu, vsázejícímu na přesvědčivost a eukairii, staví jeden morální kosmický řád a z něj vyplývající možnost poznání.

...